

UPA 2015/126

Justus Hansen

20. maj 2015

Inatsisartuni partiit tamalaat akornanni ukiuni tulliuttuni inuussutissarsiornermi periusissat pillugit isumaqatigiissusiortoqarsinnaanera pillugu apeqquteqaat tunngavigalugu oqallinnissamat siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Allaangilaq ilaannikkut puigorneqartartoq maannakkut naalakkersuisoqatigiit tassaammata suleqatigiinnerup ilisarnaatai. Maannakkut naalakkersuisoqatigiinneq qeqqaniik saamimmut talerpimmullu suleqatigiiffiuvoq.

Maannakkut illuatungiliuttut partiit tamarmik socialistiupput tassa tamarmik saamerliinnaapput. Allatut oqaatigalugu naalakkersuisoqatigiinnit aalajangikkat tamarmik partiit amerlasuut assigiinngitsut suleqatigiinnerattut taasariaqarpoq.

Taamaatulli oqareerluta Demokraatinut pingaaruteqarpoq oqaatigissallugu piffissaq ungasinnerusoq isigalugu nunatsinni iliuusissat ilusartuussinerillu pisariaqartut pillugit illuatungiliuttut suleqatigeriusukkatisigit. Amerlanerpaat peqataappata pitsaanerpaassaaq.

Imaanngilarli partiit arlaat partiilluunniit arlallit saamerliit sunulluunniit naaggaarnissaannut pisinnaatitaaffilerniarigut, aalajangiisoqassatillugu. Naalakkersuisoqatigiit maannakkut atuuttut aalajangiisartussaapput saamerliit peqataannikkaluarpataluunniit. Suleqatiginnikkusuppugut, tusarnaarusuppugut aamma pilliuteqarluta isumaqatigiissuteqarusuppugut, saamerliilli aalajangingassanut pingaarutilinnut assakarnaveeqqutiginiangilagut.

Uani oqallinnermi amerlasuut peqataaffigisaanni Inuit Ataqatigiit siulittaasuat tallimanik tigussaasunik apeqquteqarpoq, uangalu apeqqutai naatsumik ersarissumillu akeriaraluassavakka.

1. Siunissami sinaakkutinut piunasaqaatit patajaatsut suut pilersinneqassappat?

Tungaviumsumik isigalugit aatsitassarsiornermi inuussutissarsiornermilu sinaakktissat naammaginarput. Soorunami pingaarpoq nalilersuiuarnissarput pitsanngorsaatissanillu siunnersuuteqartarnissarput, tamanna pisariaqassappat. Tamatuma saniatigut pingaaruteqarpoq, nunarsuarmi suliffeqarfissuit tatigissammassuk aalajangeriikkatsinik imaliallannerinnakut allanngortitsisannginnissarput. Uranitalinnik piiaanngilluinnarnissaq pillugu oqallinneq matumani assersuutissatsialaavoq. Atorunnaarsinneqareerpoq taamaattumik iluaqutaanngilaq nunami maani saamerliit nalornisaarutigiumassuk eqquteqqinneqassanersoq. Aningaasaliisartunik qulartitsivoq tamannalu ajorpoq. Eqqissisimaneq patajaannerlu pisariaqartippagut aningaasaliisartut qarmassagutsigit.

2. Pisuussutit uumassusillit uumassuteqanngitsullu qanoq akitsuusersorneqassappat?

Tamatumani akissut ataasiinnaanngilaq. Inatsisigut arlalinnik assigiinngitsunik periarfissaartitsipput. Demokraatini isumaqarpugut suliamiik suliamut aalajangiisoqartariaqartassasoq, pisuussutit qanoq akitsuusersorneqassanersut. Illuatungaani pingaaruteqarpoq inuiaqatigiit pigisaasa annertunerpaamik iluaqutissarsiviginissaat aappaatigulli aamma pingaaruteqarpoq, akileraarutit akitsuutillu ima qaffasitsigilissanngitsut allaat niuerniutigineqarsinnaanatik. Eqqaamassavarput, niuerutigisinnaanngikkutsigit suliffissanik pilersitsisinnaanaviannnginnatta taamatullu akileraarutitigut isertitaqarsinnaanaviarata.

3. Pisortat suliffiutai sorliit namminersortunngorsarneqarsinnaappat sorliillu namminersortunngorsarneqassappat?

Demokraatini namminersortunngorsaanermut ataatsimiititaliarsuarmik pilersitserusuppugut, misissuisussanik innersuuteqartussanillu pisortat ingerlatseqatigiiffiini sorliit iluaqutitalimmik namminersortunngorsarneqarsinnaanersut sorliillu namminersortunngorsarneqassanersut. Tassunga atatillugu eqqaamasariaqarpoq namminersortunngorsaaneq Namminersorlutillu Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaanik piginneqatigiinngortitsineq assigiinngimmata.

4. Attaveqaatitigut suut aningaasaliiffiginissaat pisariaqarpa?

Demokraatini nuannaarutigaarput maannakut ataatsimiinnermi aalajangeratta Nuummi umiarsualivik allineqassasoq. Aningaasaliissutit nunamut tamarmut iluaqusiissapput. Tamatuma

saniatigut nunami maani siunissami attaveqaatit qanoq ittuunissaat pillugu Naalackersuisut saqqummiussinissaannut qilanaarpugut. Kisianni taamaakkaluartoq isertussanngilarput aamma makkununga aningaasaleerusukkatta:

- Tasiilami timmisartunut suluusalinnut mittarfik
- Nuummi atlantiku qulaallugu timmisartunut mittarfik
- Ilulissani timmiartunut suluusalinnut mittarfiup tallinissaa
- Qaqortumi timmiartunut suluusalinnut mittarfik

Nalilerparput aningaasaliissutit ataatsimut isigalugu aningaasaliinitsialaassasut kisianni tamatum kingunerinngitsoortussaangilaa nunami maani sumiiffinni allani isertitassat annaaneqassammata. Uani siulliullugu eqqarsaatigaakka Kulusuk, Narsarsuaq aamma Kangerlussuaq. Taava aamma naggataatigut Demokraatinut pingaaruteqarpoq erseqqissassallugu, suliniutit arlaannaalluunniit Namminersorlutik Oqartussanit 100 procentimik akilerneqassanngimmatta. Aatsaat piviusunngortinneqarsinnaapput allaneersut aningaasaliinissaat iluatsissappat.

5. Inuussutissarsiutinut nutaanut aningaasaleerusussuseq qanoq iliorluta siuarsassavarput?
Siullermik takutittariaqarparput, politikkeqarluta patajaatsitsisumik toqqissisimatitsisumillu. Tamatuma saniatigut takutissavarput aalajangeriikkagut suallallutalu allanngortittanngikkigut - eqqaaginnartigu uranitalinnik piaasoqannginnissaa pillugu oqallinnerput. Aamma naggataatigut akuerisariaqarparput aningaasaliisartut aatsaat aningaasaliisarmata takusinnaangaangamikku iluanaaruteqarsinnaallutik. Taamaattumik allatut ajornartumik akuerisariaqarparput avataaneersut nunatsinni ingerlataqarnertik iluanaarutigissammassuk. Aamma nuna allarpassuarni taamaappoq, kisianni allaanngilaq ilaannikkut nunatsinni tamanna akueriuminaatsittarippat.

Taakkuugallarput Demokraatini oqallinnermut ilanngukkusutagut.